

BESLUT

2018-09-20

Dnr: 18/01714

SAKEN

Vetandets värld, P1, 2018-05-11, program om det svenska jordbruket; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Programmet frias. Det strider inte mot kraven på opartiskhet och saklighet.

PROGRAMMET

Programmet handlade om att det svenska jordbruket är sårbart vid en eventuell krissituation och om tänkbara lösningar på problemet. Under programmets gång intervjuade reportern bland annat en geograf samt en lantbrukare som bedriver ekologiskt lantbruk.

ANMÄLAN

Anmälaren anser att programmet var ensidigt och osakligt och anför i huvudsak följande.

- Mekanisk bekämpning kräver mer diesel än kemisk bekämpning.
- Det finns ingen gröda i ekologisk odling som ger en avkastning på upp till 80 procent av en konventionell skörd.
- Det finns inget svenskt kött- och benmjöl att tillgå utan detta importeras. Den ekologiska lantbrukaren använder sig således av handelsgödsel
- Det går inte åt enorma fossila resurser för att framställa mineralgödsel. Mer energi återfås vid odling än vad som används vid framställningen av gödslet som dessutom kan framställas med fossilfri energi.
- Restprodukter från industri och samhälle har under lång tid nyttjats inom det konventionella jordbruket.
- Reportern kallade felaktigt mineralgödsel för konstgödsel.

AKTUELL BESTÄMMELSE

Sveriges Radio ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i ljudradion (14 § sändningstillståndet). Kraven på opartiskhet och saklighet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Med hänsyn till den vidsträckta yttrandefriheten kan kraven ställas lägre i fråga om intervjuade, debattdeltagare och andra så kallade tillfälliga medverkande.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att programmets utgångspunkt var att skildra vilka alternativa lantbruksmetoder som potentiellt skulle kunna underlätta om svenskt lantbruk skulle komma att ställas inför en krissituation. Därtill konstaterar nämnden att flera av de av anmälaren kritiserade uttalandena gjordes av så kallat tillfälliga medverkande för vilka kraven på opartiskhet och saklighet kan ställas lägre än på företrädare för programföretaget. Nämnden kan mot bakgrund av ovanstående inte finna att inslaget strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

Detta beslut har fattats av granskningsnämndens ordförande Dag Mattsson efter föredragning av Cecilia Smitt Meyer.

På granskningsnämndens vägnar

Dag Mattsson

Cecilia Smitt Meyer

Originalhandlingar med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.